

T Marcelle Assenberg | O Meneer E.

Verpleegkundige experts ambiëren werk in combinatiefuncties

Combinatiefuncties met een wisselwerking tussen directe zorgverlening en niet-cliëntgebonden taken dragen bij aan het behoud van verpleegkundigen. Aandacht is dan wel nodig voor arbeidsaspecten in relatie met de vakinhoud en de organisatie waarbinnen het werk gebeurt. Dit wijst afstudeeronderzoek uit van verplegingswetenschapper Lilian Lucassen aan de Universiteit Maastricht in opdracht van NU'91 onder verpleegkundigen die hun baan opzegden of op het punt staan ontslag te nemen.

Start loopbaan

Kunnen combinatiefuncties een verschil maken en de uitstroom van hooggekwalificeerde verpleegkundigen uit de zorg tegengaan? Het merendeel geeft aan een combinatiefunctie te ambiëren, maar dan niet bij de huidige organisatie. Om verpleegkundigen voor de zorg te behouden, is het van belang dat werkgevers inspelen op de wensen die er leven om in een combinatiefunctie te werken.

Deze mogelijkheid moet al bij de start van de loopbaan worden geboden. Die conclusie valt te trekken uit het onderzoek dat Lilian Lucassen deed in opdracht van NU'91 om te achterhalen hoe we kunnen voorkomen dat hooggekwalificeerde verpleegkundigen de zorg verlaten. Het gaat om kwalitatief onderzoek waarbij vooral is gekeken naar de mogelijk positieve effecten van combinatiefuncties om verpleegkundigen voor de patiëntenzorg te behouden en zo te

voorkomen dat essentiële kennis en ervaring verdwijnt.

Positieve uitwerking

Als belangrijkste vertrekredenen noemen verpleegkundigen dat de zorg hen onvoldoende loopbaanperspectief en ontplooiingsmogelijkheden biedt. Vaak zijn het juist doorgewinterde verpleegkundigen met veel kennis en ervaring die de zorgsector verlaten.

Mogelijk kan een combinatiefunctie uitkomst bieden. Onder een combinatiefunctie wordt een functie verstaan waar bij verpleegkundigen de directe zorgverlening combineren met een niet cliëntgebonden functie. Wanneer verpleegkundigen in combinatiefuncties werken, zal dit ook een positieve uitwerking hebben op het functioneren van collega's die profijt trekken van de specifieke kennis en ervaring die zij inbrengen. Daarnaast kan de verpleegkundige zelf wel die professionele groei ervaren, die eventueel gemist wordt in een functie die alleen uit directe zorgverlening bestaat.

Professionele ontwikkeling

De ondervraagde verpleegkundige experts misten de vertaalslag van theorie naar praktijk, analytisch vermogen, inzicht in probleemsituaties op de afdeling, invoegend vermogen bij cliënten en coachend vermogen.

Een combinatiefunctie kan ertoe bijdragen dat verpleegkundigen zich voor de

patiëntenzorg blijven inzetten. De ondervraagde expertverpleegkundigen die een combinatiefunctie zeggen te ambiëren, stellen als voorwaarde dat vooral praktische zaken binnen de afdeling en organisatie goed geregeld moeten zijn, zoals: afstemming dienstlijst, waarborging continuïteit op de afdeling, afstemming computersystemen binnen de organisatie en geen grote verschillen in salariering tussen beide functies. Ook flexibiliteit van de werkgever is voorwaarde om het werken mogelijk te maken in een combinatiefunctie, die van meet af aan bij de start van de loopbaan wordt aangeboden.

Verpleegkundigen hebben dan geen geschiedenis met de organisatie en kunnen de groeiomvang binnen een combinatiefunctie optimaal benutten. Als men de groeiomvang binnen deze functie ervaart, zullen de ervaren verpleegkundigen minder snel geneigd zijn te vertrekken bij de organisatie en/of uit de zorg. Echter het creëren van combinatiefuncties alleen is niet de oplossing. Er moet meer aandacht komen voor arbeidsaspecten in relatie tot vakinhoud en werkorganisatie.

Meer informatie

Aan het onderzoek werkten veertien verpleegkundige experts mee bij twee instellingen in de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en twee Academische Ziekenhuizen in het westen en zuiden van het land. De verpleegkundige experts gingen bij de start van het onderzoek op korte termijn met ontslag of waren recent met ontslag gegaan. Meer informatie over dit onderwerp is op te vragen bij NU'91-beleidsmedewerker Anja Cremers via tel. 030 - 284 04 31.